

Prawnik i finansista w jednym

Bez doradcy podatkowego trudno wyobrazić sobie sprawne prowadzenie firmy. To nieodzowny przewodnik w świecie wciąż zmieniających się przepisów. Ale nawet osoby fizyczne stają wobec problemów, które doradca łatwo rozwiąże.

Wwielu krajach unijnych zawód doradcy podatkowego funkcjonuje od dłuższego czasu. Tamtejsi właściciele firm nie wyobrażają sobie prowadzenia działalności, rozliczania się z fiskusem bez udziału takiej osoby. W Niemczech np. przy rejestrowaniu firmy w urzędzie skarbowym od razu podaje się dane doradcy, który będzie ją obsługiwał, i urzędnicy kontaktują się tylko z nim, a nie z właścicielem. W Polsce wciąż jeszcze nie wszyscy zdają sobie sprawę z korzyści wynikających z zatrudnienia takiego fachowca.

Dziś w Polsce pracuje prawie 9 tysięcy doradców podatkowych. W 1989 roku, w czasie transformacji gospodarczej i politycznej, upowszechnił się system podatkowy, pojawiły się nowe propozycje rozliczania się z urzędem skarbowym. Przedsiębiorcy i podatnicy potrzebowali wsparcia. Rok później powstały pierwsze firmy doradztwa podatkowego, a sześć lat później, 5 lipca 1996 roku, uchwalono ustawę o doradztwie podatkowym. Dzięki niej doradca podatkowy stał się za wodem zaufania publicznego. Warto wiedzieć, że przedstawiciele zawodów zaufania publicznego cechują m.in. wysokie kwalifikacje, praktyka i doświadczenie zawodowe. Jednocześnie mają oni prawo chronić dane swoich klientów, obowiązują ich tajemnica zawodowa, muszą stale podnosić swoje kwalifikacje.

– Wysokie wymagania stawiane kandydatom do zawodu i obowiązek stałego doskonalenia wiedzy to gwarancja wysokiej jakości usług podatkowych i księgowych, a także minimalizacja ryzyka błędów, a co za tym idzie, ewentualnej szkody po stronie klienta – mówi Zbigniew Maciej Szymik, przewodniczący Komisji Rozwoju i Promocji Zawodu Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

Doradcą podatkowym może zostać osoba z wyższym wykształceniem, która pomyślnie zda egzamin państwowy i odbyła praktykę zawodową. Prawo do wykonywania tego zawodu i używania tytułu (podlegającego ochronie prawnej) mają wyłącznie osoby wpisane na listę doradców podatkowych, którą prowadzi Krajowa Rada Doradców Podatkowych. Taką listę, stale aktualizowaną, można znaleźć na stronie internetowej Krajowej Izby Doradców Podatkowych. Serwis umożliwia wyszukanie doradcy podatkowego z każdego województwa oraz weryfikację, czy dany doradca ma uprawnienia do wykonywania zawodu.

Podatnicy, którzy zamierzają nawiązać współpracę z doradcą, powinni zapytać go o numer wpisu na listę doradców i żądać przedstawienia aktualnej polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

Doradca przy zakładaniu firmy

Klientami doradców podatkowych mogą być nie tylko przedsiębiorcy, ale także osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej. Warto poradzić się specjalisty już przy zakładaniu firmy, najlepiej bowiem doradzi, jaką formę opodatkowania podatkiem dochodowym wybrać, podpowie, czy warto zostać VAT-owcem itp. Przedsiębiorcy mogą doradcy powierzyć wszelkie sprawy podatkowe oraz związane z prowadzeniem ewidencji księgowych, zawierając umowę na stałą obsługę firmy. Inną opcją może być podpisanie umowy na poszczególne czynności, np. prowadzenie księgi rachunkowej, obsługę kadrowo-płacową czy sporządzenie opinii podatkowej.

– Doradca podatkowy pomoże zoptymalizować obciążenia podatkowe firmy: zapłacimy podatki w kwocie nie wyższej niż przepisana aktualnie obowiązującym prawem – mówi Zbigniew

Maciej Szymik. – Uchronimy swoją firmę przed problemami wynikającymi z niewłaściwego wywiązywania się z obowiązków podatkowych, a w razie kontroli lub sporu z urzędem skarbowym lub sprawy sądowej będziemy reprezentowani przez profesjonalnego przedstawiciela – doradcę podatkowego.

Natomiast osoby fizyczne mogą się zwrócić o poradę dotyczącą np. skutków podatkowych otrzymania spadku, dokonania darowizny czy zlecenia sporządzenia zeznania rocznego.

Pewność i wygoda

Z roku na rok rośnie znaczenie doradcy podatkowego w postępowaniach przed sądami administracyjnymi. Doradca podatkowy może reprezentować klienta przed organami podatkowymi we wszystkich instancjach, a także przed sądami administracyjnymi w sprawach podatkowych, celnych oraz egzekucji administracyjnej. Samodzielnie sporządza pisma procesowe, podpisuje wszelkie deklaracje i zeznania. Może również przygotowywać poświadczenia odpisów dokumentów za zgodność z oryginałem.

– Udzielenie pełnomocnictwa doradcy podatkowemu zwalnia przedsiębiorcę z wszelkich kontaktów z urzędami, a korespondencja z urzędem skarbowym trafia do kancelarii. W razie postępowania przed sądem administracyjnym doradca podatkowy, podobnie jak adwokat czy radca prawny, reprezentuje przedsiębiorcę, składając wszelkie pisma i uczestnicząc w rozprawach – dodaje Zbigniew Maciej Szymik.

Wsparcie doradcy to ogromna korzyść dla przedsiębiorcy, który nie musi tracić cennego czasu na chodzenie do urzędów, stanie w kolejkach czy stawianie się w sądach. Według specjali-

stów, gdyby firmy częściej korzystały z usług doradców, wiele spraw w ogóle nie musiałoby trafić do sądów, tylko byłyby zakończone już na poziomie izb skarbowych.

Tylko sąd zwalnia z tajemnicy

Przedsiębiorca korzystający z usług profesjonalnego przedstawiciela nie musi się obawiać o bezpieczeństwo firmy, bowiem doradcę podatkowego obowiązuje tajemnica zawodowa, i to nawet gdy wygaśnie umowa między nim a danym klientem. Dotyczy to także współpracowników doradcy i innych osób zaangażowanych w świadczenie usług. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej przez doradcę nie jest ograniczony w czasie – trwa nawet wówczas, gdy przestanie on pracować w zawodzie lub zostanie skreślony z listy doradców podatkowych. Z tego obowiązku może go zwolnić tylko sąd.

– Doradca i jego pracownicy muszą zachować w tajemnicy wszystko to, o czym dowiedzieli się od klienta w związku ze świadczeniem usług na rzecz jego firmy – wyjaśnia Szymik. I dodaje: – W przypadku kontroli podatkowej lub wizyty komornika doradca podatkowy może odmówić ujawnienia dokumentów (faktur, wyciągów bankowych, deklaracji podatkowych itp.), danych i informacji uzyskanych od klienta. Dokumenty klienta przechowywane w kancelarii podatkowej są chronione przed dostępem osób trzecich.

Etyka zawodowa i bezpieczeństwo

Doradcy podatkowi muszą przestrzegać zasad etyki zawodowej. Przepisy te określają m.in. zasady dotyczące wykonywania zawodu, regulują

kwestie związane z tajemnicą zawodową, informacją i reklamą, podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, a także odnoszą się do relacji z klientami, instytucjami i sądami. Doradca podatkowy zobowiązany jest również do odpowiedniego zabezpieczenia i przechowywania danych, zwłaszcza danych osobowych klienta, danych dotyczących prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa i źródeł jego finansowania.

– Prawo stawia przed doradcami podatkowymi znacznie wyższe wymagania niż przed innymi przedsiębiorcami. Wiele dodatkowych obowiązków ciążyących na doradcach podatkowych wynika z rangi dóbr, jakie chronią. W ich rękach spoczywa bowiem bezpieczeństwo finansowe podatników – podkreśla Szymik.

Oprócz tego doradca podatkowy musi być ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej. Oznacza to, że jeśli dany klient poniesie szkodę na skutek niewłaściwej interpretacji lub błędu doradcy podatkowego, będzie mógł odzyskać pieniądze od towarzystwa ubezpieczeniowego, z którym doradca zawarł umowę ubezpieczenia. Za wyrządzoną szkodę odpowiada zarówno doradca podatkowy, jak i jego pracownicy. Za brak polisy OC doradca podatkowy może być nawet pozbawiony prawa do wykonywania zawodu.

Rękomię wysokiej jakości usług stanowi poddanie doradców podatkowych odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów prawa oraz zasad etyki zawodowej. Klient mający zastrzeżenia do obsługi doradcy podatkowego może zwrócić się do zastępcy rzecznika dyscyplinarnego, który działa przy każdym regionalnym oddziale samorządu zawodowego doradców podatkowych. Karą może być pozbawienie doradcy prawa wykonywania zawodu i skreślenie go z listy doradców podatkowych.

–a.u.

Doradca podatkowy przewodnikiem przedsiębiorcy

ROZMOWA | Monika Getka, wicedyrektor Izby Skarbowej w Szczecinie

Podsumowując, można powiedzieć, że dziś doradca podatkowy to nie tylko specjalista w konkretnych podatkach, ale także kreator polityki podatkowej dla przedsiębiorcy.

Czy możliwa jest współpraca między administracją podatkową i reprezentującym podatnika doradcą podatkowym?

Współpraca między tymi grupami zawodowymi wpływa na skuteczność i prawidłowość poboru podatków. Z przepisów statuujących zawód doradcy podatkowego wprost wynika, że doradca podatkowy jako osoba zaufania publicznego obowiązany jest postępować zgodnie z przepisami prawa, ze złożonym ślubowaniem i z zasadami etyki zawodowej. Skoro zatem funkcjonuje, służąc radą, opinią podatnikowi czy wręcz zastępując go w relacjach z organami administracji podatkowej w sprawach podatkowych, a jednocześnie działa zgodnie z przepisami prawa, to z całą pewnością, jako świadomy reprezentant swojego środowiska, jest w stanie nawiązać współpracę z organami podatkowymi, skutkiem której będzie zwiększenie prawidłowości i skuteczności poboru podatków.

Nie ma między tymi podmiotami sprzeczności interesów?

Organy podatkowe są zainteresowane, aby pobrać od zobowiązanego podatnika taki podatek, który wynika z przepisów prawa, i w takiej wysokości, jaką nakazują odpowiednie regulacje prawne. Nie jest w interesie organów podatkowych domagać się podatku choćby o 1 zł za dużego. Jednocześnie oczekują te organy, że podatek wpłynie w kwocie należnej, a nie mniejszej od wynikającej z norm prawa podatkowego. Stąd też, jeśli zestawimy rolę i oczekiwania w tym zakresie administracji podatkowej z rolą i funkcją zawodu doradcy podatkowego, to pozostaje sobie życzyć, aby podatnicy w jak najszerszym zakresie korzystali z usług doradców podatkowych. Ułatwi i uprości to im w wielu przypadkach kontakt z organami podatkowymi, zapewniając bezkolizyjną realizację ich obowiązków podatkowych, a jednocześnie poprawi jakość i skuteczność wpływu podatków do budżetu państwa. ■

W jaki sposób doradcy podatkowi wspierają przedsiębiorców w zakresie ich obowiązków podatkowych?

MONIKA GETKA: Osoby zajmujące się doradztwem w sferze podatków to nie tylko specjaliści od sporządzania opinii w zakresie opodatkowania, prowadzenia dokumentacji księgowej czy przygotowywania wystąpień w konkretnej sprawie klienta do organów podatkowych lub sądu administracyjnego. Dzisiaj coraz częściej doradca podatkowy staje się przewodnikiem dla swojego zleceniodawcy w kontaktach z administracją podatkową. Jest osobą posiadającą ogromne zaufanie klienta, powierzane mu są bowiem często bardzo osobiste i poufne informacje ze sfery relacji zawodowych czy rodzinnych klienta, które mogą mieć znaczenie i wpływ na realizację obowiązków podatkowych.

Jednak sporządzanie opinii podatkowych to nie wszystko, czego może oczekiwać od doradcy klient...

Z moich doświadczeń wynika, że coraz częściej doradca podatkowy jest wszechstronnie ukierunkowany w sferze podatków, co oznacza, że w sytuacji, gdy klient zwraca się do doradcy np. z problemem w zakresie VAT, doradca podatkowy nie poprzestaje na rozwiązaniu kwestii tego konkretnego zagadnienia, ale jest w stanie pokazać klientowi, jak przyjęte rozwiązanie czy sposób działania będą wpływały na inne zagadnienia podatkowe – np. podatek od czynności cywilnoprawnych, czy też jakie będą konsekwencje w podatkach dochodowych. Oznacza to, że doradca podatkowy widzi skutki proponowanych klientowi rozwiązań także w innych obszarach podatkowych i rzetelnie o nich informuje swojego klienta – wskazując na kolejne możliwości czy też obowiązki podatkowe.

Braki w wykształceniu prawnym można nadrobić wyteżoszeniem

ROZMOWA | Prof. nadzw. dr hab. Jan Paweł Tarno, kierownik Zakładu Sądownictwa Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego, sędzia NSA

W obliczu skomplikowanych, zmiennych i różnie interpretowanych przepisów pomoc doradcy podatkowego jest nie do przecenienia. Jakie prawa ma doradca?

JAN PAWEŁ TARNO: Przepisy wymagają od doradcy określonej wiedzy, w szczególności dotyczącej prawa podatkowego i rachunkowości. Ustawa nakłada na doradców wiele obowiązków, których naruszenie powoduje odpowiedzialność dyscyplinarną. Jednym z nich jest zachowanie tajemnicy zawodowej. Jej naruszenie jest sprzeczne z prawem, zasadami etyki zawodowej i ślubowaniem, co w konsekwencji może pociągnąć doradcę do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

W ramach obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej mieści się również zabezpieczenie i przechowywanie danych klienta i jego firmy. Doradca nie może być przesłuchiwany jako świadek i wyjawiać informacji, chyba że zostanie zwolniony z tego obowiązku przez sędziego.

Zatem proponowanie świadczenia usług z zakresu doradztwa podatkowego przez osoby bez stosownej wiedzy i statusu zawodowego doradcy podatkowego uważam za pochojne i nierozważne. Proponowana próba deregulacji zawodu doradcy podatkowego jest niepotrzebna i nieprzemyślana, ponieważ nie uwzględnia specyfiki świadczonych przez doradców usług, a dodatkowo niweczy rezultaty piętnastoletniej pracy nad budowaniem prestiżu i rangi tego zawodu.

Na czym mają polegać zmiany?

Aktualnie, w myśl prawa, usługi zastrzeżone dla doradców podatkowych obejmują: 1. udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami, 2. prowadzenie ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie pomocy, 3. sporządzanie zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie pomocy w tym zakresie, 4. reprezentowanie w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w pkt 1. Jeżeli usługi wymienione w trzech pierwszych punktach będą mogły być wykonywane nie tylko przez doradców podatkowych (jak chcą zwolennicy deregulacji), to znacznie wzrośnie liczba błędów i pomyłek, których konsekwencje poniosą podatnicy. Jest to niezwykle groźne, ponieważ błędy popełnione w tym zakresie doradztwa podatkowego są najczęściej nie do naprawienia w toku postępowania podatkowego lub postępowania przed sądami administracyjnymi. Zatem profesjonalny doradca podatkowy, dla którego rezerwuje się czynności wskazane w punkcie 4., najczęściej nie będzie w stanie udzielić skutecznej pomocy prawnej. Ponadto osoba niemająca statusu zawodowego doradcy podatkowego nie ma obowiązku dochowania tajemnicy zawodowej.

Warto korzystać z pomocy fachowca w świecie skomplikowanych polskich podatków

ROZMOWA | Jeremi Mordasewicz, ekspert PKPP Lewiatan

procent. To jednak nie powinno nas satysfakcjonować, bo wzrost poniżej 3 procent oznacza zmniejszenie zatrudnienia. Zastanawiam się, czy polska gospodarka zachowa się tak, jak gospodarka Unii Europejskiej, którą prawdopodobnie czeka kilka lat stagnacji, czy też zachowa się tak jak gospodarki krajów rozwijających się i będzie rozwijała się wyraźnie szybciej, w tempie 3-4 procent.

Gospodarka spowalnia, ponieważ płacimy wysokie podatki, mało inwestujemy, nie powstają nowe miejsca pracy.

Polska ma znacznie większe niż kraje Europy Zachodniej potrzeby w zakresie inwestycji. Zdecydowanie zbyt mało inwestujemy, aby szybko modernizować gospodarkę i wykorzystać posiadane zasoby pracy. Dzieje się tak, ponieważ – uwzględniając obecny poziom rozwoju gospodarczego – płacimy bardzo wysokie podatki.

Kiedy państwa Europy Zachodniej były na podobnym etapie rozwoju, miały podatki znacznie niższe. Jeśli nie zwiększymy poziomu inwestycji, nie będziemy w stanie tworzyć dość miejsc pracy dla osób po pięćdziesiątce, a także wchodzących na rynek pracy. W efekcie będziemy mieli do czynienia ze znaczną emigracją młodziarzy z Polski, co oznacza utratę zasobów pracy. A nie będziemy dużo inwestować, jeśli będziemy zmuszeni płacić wysokie podatki. Polityka gospodarcza powinna być

nakierowana na oszczędzanie i inwestycje, nawet kosztem ograniczenia konsumpcji.

W ramach obowiązujących regulacji prawnych firmy powinny minimalizować obciążenia podatkowe, by móc więcej pieniędzy wygenerować na inwestycje. Oczywiście jako organizacja przedsiębiorców nie jesteśmy za tym, by uciekać do tzw. rajów podatkowych. Powinniśmy płacić podatki w naszym kraju, ale jednocześnie możemy wykorzystywać wiedzę fachowców, którzy potrafią je zminimalizować w ramach prawa. Mniejsze podatki to więcej pieniędzy na inwestycje, na rozwój firmy.

Każda firma powinna korzystać z usług doradcy podatkowego?

Myślę, że tak. Tacy fachowcy są nam potrzebni, ponieważ na każde przedsiębiorstwo czyha mnóstwo pułapek. Prawo nie jest jednoznaczne, często zmieniają się przepisy i trudno sobie wyobrazić, by przedsiębiorca, zamiast zajmować się rozwijaniem firmy, śledził te zmiany i na bieżąco monitorował przepisy. Dlatego, by uniknąć poważnych konsekwencji związanych ze złą interpretacją prawa czy nieznaną treścią przepisów, warto skorzystać z takiej pomocy. Marzy mi się sytuacja, byśmy mogli w przyszłości mieć system prostych i niskich podatków. Dopóki jednak ona się nie zmieni, doradcy podatkowi będą nam bardzo potrzebni.

—rozmawiała a.u.

Współpracuję z doradcą podatkowym

ROZMOWA | Alina Fornal, właścicielka apteki w Warszawie

Dlaczego zdecydowała się pani na korzystanie z usług doradcy podatkowego?

ALINA FORNAL: Potrzebę korzystania z profesjonalnej obsługi podatkowej mojej firmy uświadomiłam sobie niestety dosyć późno – po wielu latach samodzielnego zmagania się z rozliczaniem podatków, kontaktów z urzędami skarbowymi i kontrolami w firmie. Nie mogłam w pełni skupić się na prowadzonym biznesie, bo cały czas nie miałam pewności, czy wszystkie sprawy podatkowe są prowadzone tak jak należy. Z przerażeniem myślałam o tym, co się stanie, jeśli popełnię błąd i cała praca moja i moich pracowników pójdzie na marne. Poza tym moja firma stale się powiększała i problem zaczął mnie przerastać. W końcu ktoś polecił mi doradcę podatkowego i od tego czasu śpię spokojnie.

Co konkretnie dla pani firmy robi doradca podatkowy?

Najistotniejszą dla mnie sprawą jest to, że powierzam kancelarii wszystkie kwestie związane z podatkami, rachunkowością i sprawami kadrowo-płacowymi. Udzieliłam doradcy podatkowemu pełnomocnictwa – dzięki temu reprezentuje mnie on przed urzędami skarbowymi i ZUS, w razie kontroli udziela wszelkich informacji, a cała dokumentacja podatkowa i księgowa mojej firmy znajdują się w kancelarii podatkowej. Tam też kierowana jest wszelka korespondencja od organów podatkowych. Moja rola ogranicza się praktycznie

Pracowniczym na pracę

Kiedyś mówił pan, że brak wymogu wykształcenia prawniczego może stanowić istotne utrudnienie w interpretacji przepisów postępowania sądowo-administracyjnego, a w konsekwencji prowadzić do nieodwracalnych skutków procesowych. Skoro doradców obowiązuje ciągle podnoszenie kompetencji, to znaczy, że stale muszą się szkolić. Czy to wystarczy?

W ostatnich latach, również dzięki wielu inicjatywom i działaniom, przede wszystkim szkoleniowym, podjętym przez władze korporacji doradców podatkowych, wiedza prawnicza doradców podatkowych w zakresie przepisów proceduralnych pogłębiła się i utrwaliła. Fakt ten został dostrzeżony również przez sędziów sądów administracyjnych. To właśnie z naszego środowiska wyszła inicjatywa, by zrównać pozycję procesową doradców podatkowych, adwokatów i radców prawnych.

W projekcie noweli do p. p. s. a. proponujemy następującą treść art. 6: „Sąd administracyjny powinien udzielać stronom występującym w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego potrzebnych wskazówek co do czynności procesowych oraz pouczać ich o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań”.

Moim zdaniem doradcy podatkowi wykazali, że braki w wykształceniu prawniczym można nadrobić wyteżoną pracą i konsekwentnym dążeniem do wyrobienia sobie opinii profesjonalnego pełnomocnika.

— rozmawiała a.u.

FOTODIA

•WOLNY ZAWÓD DLA NAJLEPSZYCH

Doradca podatkowy to zawód otwarty. Może go wykonywać absolwent szkoły wyższej niezależnie od kierunku. Kandydat do tej profesji musi spełnić kilka warunków, m. in. legitymować się nieskazitelnym charakterem. Ale przede wszystkim musi zdać egzamin na doradcę podatkowego, odbyć dwuletnią praktykę zawodową i złożyć wniosek o wpis na listę doradców nie później niż trzy lata po zdaniu egzaminu. Egzamin obejmuje sprawdzenie wiedzy ze: źródeł prawa i jego wykładni; analizy podatkowej; podstaw prawa międzynarodowego i wspólnotowego prawa podatkowego; materialnego prawa podatkowego; postępowania przed organami administracji publicznej i sądami administracyjnymi oraz postępowania egzekucyjnego w administracji; międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego prawa celnego; prawa dewizowego; prawa karnego skarbowego; organizacji i funkcjonowania administracji podatkowej i kontroli skarbowej; rachunkowości; ewidencji podatkowej i zasad prowadzenia ksiąg podatkowych; przepisów o doradztwie podatkowym i etyki zawodowej. Po zdaniu egzaminu kandydat musi odbyć dwuletnią praktykę zawodową w urzędzie skarbowym, izbie skarbowej, urzędzie kontroli skarbowej (po 2 miesiące w każdym) i u doradcy podatkowego lub w spółce doradztwa podatkowego (18 miesięcy). ■

•ZGŁOŚ SIĘ DO DORADCY PO

- poradę z zakresu prawa podatkowego oraz udzielenie wyjaśnień i przygotowywanie opinii w tych kwestiach
- pomoc w sporządzaniu PIT oraz innych zeznań i deklaracji podatkowych
- reprezentowanie klienta w roli pełnomocnika przed organami podatkowymi wszystkich instancji oraz w sądach administracyjnych w sprawach podatkowych i celnych oraz dotyczących egzekucji administracyjnej związanych z nimi
- doradztwo w sprawach podatkowych wynikających ze współpracy z podmiotami zagranicznymi oraz porady w zakresie przepisów celnych i dewizowych
- prowadzenie rozliczeń należności publicznoprawnych innych niż podatki, np. składki ZUS i ubezpieczenia zdrowotne. Udzielanie porad i wyjaśnień w kwestiach pracowniczych i kontaktach z ZUS
- prowadzenie księgowości, ksiąg podatkowych i innych ewidencji oraz porady i pomoc w tym zakresie
- pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych ze źródeł publicznych, krajowych i unijnych
- doradztwo ekonomiczne, finansowe i prawne: np. przy przekształceniu formy prawnej firmy, w załatwianiu formalności prawnych związanych z funkcjonowaniem firmy, poszukiwaniu najkorzystniejszych możliwości lokowania środków finansowych, staraniach o kredyt wraz ze sporządzeniem wniosków i dokumentacji kredytowej.

•POWIERZ DORADCY PODATKOWEMU

Przedsiębiorcy mogą powierzyć mu wszelkie sprawy podatkowe, zawierając umowę na stałą obsługę kompleksową lub osobne stałe umowy na poszczególne czynności, jak:

- świadczenie usług doradztwa podatkowego
 - prowadzenie księgi rachunkowej
 - prowadzenie księgi przychodów i rozchodów
 - prowadzenie ewidencji przychodów (ryczałt+VAT)
 - prowadzenie rozliczeń VAT (karta podatkowa)
 - prowadzenie rozliczeń właścicieli nieruchomości
 - prowadzenie spraw kadrowych i rozliczeń składek ZUS
- Doradcy można też zlecić w formie umowy czynności okazjonalne:
- prowadzenie sprawy w toku kontroli skarbowej
 - reprezentację przed NSA
 - opracowania opinii podatkowej (ew. porady ustnej)
 - dokonanie zapisów w KPIR w 1 miesiącu
 - sporządzenie deklaracji
 - sporządzenie zeznania rocznego
 - przeprowadzenie kontroli podatkowej (audytu)

Radcą podatkowym i... śpię spokojnie

MATERIAŁY PRASOWE

Może to zrobić jedynie wtedy, gdy tak zdecyduje sąd. Poza tym nigdy nie czułam się pewnie w kontaktach z podatkową machiną urzędniczą - nie mając pojęcia o skomplikowanych przepisach i procedurach, czułam się zawsze na straconej pozycji. Teraz wiem, że na pytania urzędnika podatkowego odpowiedzi udziela osoba, która się na tym świetnie zna - fachowiec od podatków. Nie bez znaczenia jest także to, że w razie błędu doradcy mogę liczyć na odszkodowanie, co stanowi dodatkową gwarancję bezpieczeństwa. Dodam jeszcze, że wcześniej korzystałam z usług biura rachunkowego i z punktu widzenia jakości oraz kompleksowości obsługi nie ma porównania z kancelarią podatkową.

Współpraca z doradcą podatkowym to czysty zysk - wystarczy uświadomić sobie, jak wiele się ryzykuje, nie mając absolutnej pewności co do prawidłowości rozliczeń z fiskusem.

W jakiej sytuacji warto skorzystać z pomocy doradcy podatkowego?

Dzisiaj z własnego doświadczenia już wiem, że im wcześniej, tym lepiej. Już przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej warto zasięgnąć rady doradcy w zakresie wyboru formy prawnej i sposobu opodatkowania działalności. Zauważyłam, że wielu przedsiębiorców trafia do doradcy, gdy znajduje się już w poważnych tarapatkach - podczas kontroli albo wskutek błędnej porady osoby trudniącej się doradztwem bez odpowiedniej wiedzy i uprawnień. Tak więc również w tym wypadku sprawdza się znana zasada, że lepiej zapobiegać niż leczyć, bo w grę może wchodzić cały finansowy dorobek życia. ■

do terminowego dostarczania dokumentów i przekazywania informacji, o które zwraca się doradca. Bardzo cenię sobie analizy finansowe opracowywane przez doradcę na podstawie danych finansowych firmy, do których ma przecież pełny dostęp - pozwala to na bieżącą kontrolę finansów firmy, a także optymalizację i planowanie podatkowe. Każdą poważniejszą transakcję zawsze konsultuję z doradcą, który informuje mnie o skutkach podatkowych, jakie może ona za sobą pociągać.

Jakie jeszcze korzyści widzi pani ze współpracy z doradcą podatkowym?

Najważniejszą korzyścią jest dla mnie poczucie bezpieczeństwa. Wiem, że wszystkie sprawy podatkowe, księgowe oraz kadrowo-płacowe mojej firmy są prowadzone rzetelnie, terminowo i zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami. Druga, równie istotna zaleta współpracy z doradcą to zaufanie - mam pewność, że wszystko, co przekaże doradcy - zarówno dokumenty, jak i informacje - jest objęte tajemnicą i doradca nie ujawni tego żadnym osobom trzecim.

Doradcy w UE - jedyny partner dla urzędów

W Europie niemal powszechnie korzysta się z usług doradcy podatkowego. Czynią tak zarówno właściciele wielkich firm, jak i zwykli podatnicy.

Prawie każde gospodarstwo domowe w Holandii ma własnego, rodzinnego doradcę podatkowego, traktowanego podobnie jak lekarz rodzinny. Jednak najważniejsza jest rola doradców w działalności gospodarczej. W wielu krajach UE przedsiębiorcy nie wyobrażają sobie prowadzenia bez nich biznesu. W Niemczech np. z ich usług korzystają nawet najmniejsze firmy. Jak wynika z badań dr Izabelli Ewy Cech, autorki wielu publikacji dotyczących doradztwa podatkowego, właściciele mikroprzedsiębiorstw korzystają z konsultacji podatkowych 2-3 godziny miesięcznie. W przypadku firm małych czas ten wynosi 10 godzin na miesiąc, a średnich - aż 20 godzin. U naszego zachodniego sąsiada tylko doradca podatkowy - jego dane trzeba podać, rejestrując działalność gospodarczą w urzędzie skarbowym - uważany jest przez organy podatkowe za partnera. Urzędnicy nie udzielają żadnych informacji i wyjaśnień, a zwłaszcza rad bezpośrednio właścicielom firm.

Wysoka pozycja doradców podatkowych wynika m. in. z tego, że mają oni prawo do mediacji, której celem jest uzgodnienie stanowisk organu podatkowego i podatnika. Jednocześnie jest to zawód otwarty. Doradca w Niemczech może zostać nawet osoba ze średnim wykształceniem, pod warunkiem dziesięcioletniej pracy np. w biurze zajmującej się takim doradztwem.

System podobny do niemieckiego, a także austriackiego, w których rola doradców uregulowana jest odrębną ustawą, przyjęty został również np. w Czechach i Polsce. Określa on zarówno uprawnienia i zadania osób, które ten zawód wykonują, jak i obowiązki i wymagania stawiane kandydatom do tej profesji. Obowiązkowa jest przynależność do organizacji samorządu zawodowego.

Nieco odmienny model przyjęto np. w Wielkiej Brytanii czy Holandii. Tam działalność doradców jest uregulowana przepisami prawa w mniejszym stopniu. W Wielkiej Brytanii przynależność do samorządu jest wprowadzie obowiązkowa, ale zainteresowany ma wybór między różnymi organizacjami. We Francji z kolei doradcy należą do szeroko pojmowanego cechu prawników i traktowani są podobnie jak adwokaci czy notariusze.

- W większości krajów UE doradca podatkowy to wolny zawód zaufania publicznego, wiarygodny partner przedsiębiorców, urzędników i sądów. Wynika to nie tylko z przepisów prawa, ale także wielu dziesięcioleci tradycji - podkreśla przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych Tomasz Michalik.

Nieco inaczej jest w krajach śródziemnomorskich, zwłaszcza we Włoszech. W Italii nie ma żadnych regulacji, które określałyby rolę doradców podatkowych czy wymagania stawiane przedstawicielom tego zawodu. W rezultacie patrzy się na nich nie jak na osoby zaufania publicznego, lecz graczy wyspecjalizowanych w wyszukiwaniu w prawie i praktyce najlepszych sposobów unikania podatków.

— gcs

Do podatnika przemawiamy językiem korzyści

ROZMOWA | Tomasz Michalik, przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych

Wiadomo, że istnieje różnica między księgowym a doradcą podatkowym. Jak by ją pan zdefiniował? Wydaje się bowiem, że mali i średni przedsiębiorcy są przekonani, iż potrzebny jest im jedynie księgowy, a doradca dedykowany jest firmom dużym i bogatym.

TOMASZ MICHALIK: Różnica jest zupełnie fundamentalna. Rolą księgowego jest prowadzenie ksiąg, także podatkowych, księgowanie dokumentów, przygotowanie rozliczeń. Rola doradcy podatkowego może obejmować też i te czynności. Ale rola ta to przede wszystkim określenie i zaplanowanie konsekwencji podatkowych podejmowanych przez podatnika działań. To przygotowanie lub ocena dokumentów takich jak umowy i decyzji gospodarczych podejmowanych lub planowanych przez podatnika z punktu widzenia zobowiązań podatkowych. To wreszcie kompleksowe wsparcie podatnika w kontaktach z organami podatkowymi, a także reprezentowanie go przed sądami administracyjnymi w razie ewentualnego sporu z organami.

Doradca podatkowy przy wykonywaniu czynności zawodowych jest objęty immunitetem materialnym, a z tajemnicy zawodowej może go zwolnić jedynie sąd. Tych uprawnień i tych obowiązków nie ma księgowy. Mówiąc krótko, księgowy i doradca podatkowy to dwa zupełnie różne zawody. Od doradcy obywatel może i powinien oczekiwać więcej, znacznie więcej.

Na jakim etapie funkcjonowania firmy wystarcza tylko księgowy, a na jakim niezbędny jest już doradca podatkowy?

Nie ma takiego etapu rozwoju firmy, na którym wsparcie doradcy podatkowego nie byłoby pożądane. Już samo podjęcie działalności gospodarczej rodzi pytanie choćby o formę prawną, w jakiej przedsiębiorca będzie działał. A przecież wybór formy prawnej oznacza określone konsekwencje w zakresie podatku dochodowego.

Następnie przedsiębiorca rozpoczynający działalność gospodarczą musi zdecydować o tym, czy rozsądne jest zwolnienie z podatku VAT czy też racjonalną decyzją będzie wybór statusu czynnego podatnika VAT. Te decyzje muszą zostać podjęte na samym początku działalności. A po nich przyjdą kolejne.

Nowi kontrahenci, nowe transakcje, nowi pracownicy lub współpracownicy – rozwój firmy oznacza wchodzenie w coraz to nowe obszary, które skutkują konsekwencjami w zakresie zobowiązań podatkowych. Dobre planowanie i przygotowanie oznacza

bezpieczeństwo i oszczędności. To daje współpraca z doradcą podatkowym. Często oszczędności te są szczególnie ważne właśnie na początku rozwoju firmy.

Jaki wpływ ma Krajowa Rada Doradców Podatkowych na tworzenie aktów prawnych dotyczących prawa podatkowego?

Rada bierze aktywny udział w konsultacjach projektowanych przez ministra finansów aktów prawnych w zakresie prawa podatkowego. Co więcej, korzystając z naszego doświadczenia i faktu, że jesteśmy blisko podatników, staramy się aktywnie wskazywać ministrowi regulacje, które stanowią jedynie uciążliwość dla podatników, a dla Skarbu Państwa nie tworzą żadnych korzyści. Cieszę się, że mogę powiedzieć, iż współpraca z ministrem finansów w tej mierze jest wzorowa.

Nie sądzi pan, że zaliczenie doradcy podatkowego do grupy wolnych zawodów jest dość zaskakujące w kontekście jego wiedzy i kompetencji uwiarygodnionych trudnymi, specjalistycznymi egzaminami?

Wręcz przeciwnie. Doradca podatkowy jest zawodem zaufania publicznego, jest niezależny, ale związany zasadami etyki zawodowej. Przyznam, że nie widzę w tym niczego zaskakującego.

Czy uważa pan, że słuszne jest stawianie przed przyszłymi doradcami podatkowymi tak wysoko poprzeczki na drodze do zaistnienia w zawodzie? Czy też może jest ona ustawiona za wysoko, a wejście do zawodu powinno zostać ułatwione?

Musimy pamiętać, że doradca podatkowy jest podmiotem, któremu obywatel powierza swoje rozliczenia podatkowe. A niedopełnienie ich wiąże się z poważnymi konsekwencjami. Co więcej, doradca podatkowy gwarantuje, że rozliczenia te zostaną dokonane w najlepszym interesie obywatela zgodnie z prawem. Sądę więc, że nie ma nic dziwnego w tym, iż ustawodawca określa pewne wymogi, od których spełnienia uzależnia możliwość zostania doradcą podatkowym.

Skądinąd wymogi te nie są wcale nadmierne – w istocie rzeczy sprowadzają się do posiadania wyższego wykształcenia, zdania egzaminu państwowego i odbycia praktyki. Uważa się dosyć powszechnie, że na tle innych zawodów prawniczych zawód doradcy podatkowego jest najbardziej otwarty – przychylam się do tej opinii.

Zawód doradcy podatkowego jest profesją zaufania publicznego. Nie sądzi pan, że to powoduje wrażenie, iż jest on w pewnym sensie niedoceniany?

MATERIAŁY PRASOWE

No cóż, nie od razu Kraków zbudowano. Zawód doradcy podatkowego został ujęty w ramy prawne dopiero 15 lat temu. Jest więc bardzo młodym zawodem.

Ustawodawca nadał mu status zawodu zaufania publicznego i przez te 15 lat doradcy podatkowi udowodnili, iż na status ten w pełni zasłużyli. Ustawodawca także to dostrzegł i kolejnymi nowelizacjami ustawy dotychczas poszerzał zakres zarówno uprawnień, jak i obowiązków doradcy podatkowego.

Doradcy podatkowi współtworzą doktrynę prawa podatkowego, występują w sądach administracyjnych w sprawach z zakresu zobowiązań podatkowych znacznie częściej niż radcy prawni i adwokaci, są najczęstszymi pełnomocnikami stron w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach z zakresu podatków, są ekspertami sejmowymi, wielu spośród najwybitniejszych naukowców zajmujących się podatkami to doradcy podatkowi. Przynosi nam zaszczyt, że wielu profesorów zajmujących się podatkami to doradcy podatkowi.

Na razie my, doradcy podatkowi, ciężko pracujemy na to, by zostać docenionymi – jestem jednak przekonany, że praca ta zostanie właściwie oceniona i doceniona.

Może zatem z większą mocą należałoby mówić do podatnika

językiem korzyści wynikających z zaangażowania doradców podatkowych w przedsiębiorstwach, nie tylko dużych, ale też małych i średnich?

Tak właśnie robimy, starając się dotrzeć z wiedzą na temat podatków, na temat właściwej polityki podatkowej w przedsiębiorstwie – każdym, od najmniejszego do największego.

Ci duzi i wielcy wiedzą od lat, że bieżąca współpraca z doradcą podatkowym jest nie tylko pożądana, ale wręcz niezbędna. Małe firmy coraz częściej także zdają sobie z tego sprawę.

Staramy się także we współpracy z organizacjami przedsiębiorców oraz izbami gospodarczymi dotrzeć szczególnie do małych i średnich firm z informacją o tym, że naprawdę wiele mogą zyskać dzięki współpracy z doradcą podatkowym.

Czy w kontekście rangi zawodu doradcy podatkowego istnieją dobre wzory innych krajów, których zastosowanie chętnie widziałby pan w Polsce?

Zawód doradcy podatkowego jest ukształtowany różnie w różnych państwach. Ważne jest jednak to, że obecnie obowiązujące polskie regulacje należą do najnowocześniejszych w Europie. Byłoby dużą szkodą, gdyby ten niewątpliwie dorobek ustawodawcy został zaprzeczony poprzez

nadmierną deregulację. Ale oczywiście istnieje cały szereg interesujących wzorców – na przykład niemieckie regulacje, które pozwalają osobie fizycznej odliczyć od podatku koszt sporządzenia deklaracji podatkowej przez doradcę podatkowego. Ustawodawca uznał po prostu, że z korzyścią dla wszystkich, także dla państwa, będzie zachęta do skorzystania z usług profesjonalnego podmiotu.

Jak pan ocenia 15 lat funkcjonowania zawodu doradcy podatkowego w Polsce?

To 15 lat bardzo dynamicznego rozwoju zawodu. Pamiętajmy, że na początku doradztwo podatkowe tworzyło się niejako dwutorowo – z jednej strony poprzez wielkie międzynarodowe firmy doradcze, które od początku lat 90. funkcjonowały w Polsce i wprowadziły międzynarodowe standardy doradztwa podatkowego, z drugiej zaś poprzez małe biura rachunkowe, które miały ambicje rozwoju i wyjścia poza obszary typowe dla księgowości. Początki były i ciekawe, i trudne, ale dziś mamy ukształtowany, nowoczesny zawód będący interesującą alternatywą dla typowych zawodów prawniczych. Tak zresztą jest postrzegany przez rosnącą liczbę studentów prawa.

Czy pana zdaniem doradca podatkowy w Polsce wyposażony jest we wszelkie potrzebne mu uprawnienia, czy może jest coś, co ułatwiłoby mu pracę i jeszcze lepsze reprezentowanie firm?

Na początku jednym z najbardziej kontrowersyjnych elementów było uprawnienie doradcy do reprezentowania podatników przed sądami administracyjnymi w sprawach z zakresu zobowiązań podatkowych. Dziś to doradcy podatkowi najczęściej występują w sądach administracyjnych jako pełnomocnicy podatników. Dostrzegł to ustawodawca i rozszerzył uprawnienia doradców także na reprezentowanie obywateli w sprawach celnych i z zakresu egzekucji administracyjnej.

Uważam, że naturalnym kolejnym krokiem będzie uprawnienie doradców do działania w charakterze pełnomocników w sprawach pozapodatkowych opłat i zobowiązań, także z zakresu ubezpieczeń społecznych. To co do aspektów merytorycznych.

Z punktu widzenia formy uważam, że najwyższy czas, aby doradcy podatkowi występujący przed sądami administracyjnymi byli zobowiązani do noszenia tóg. Nie ma żadnego powodu, dla którego doradca podatkowy jako profesjonalny pełnomocnik w sądzie administracyjnym miałby nadal wyróżniać się strojem.

Jakie są pańskie przewidywania wobec miejsca zawodu doradcy podatkowego w polskim życiu gospodarczym?

Bez względu na to, jaki kształt przybierze ostatecznie deregulacja w odniesieniu do zawodu doradcy podatkowego, rola zawodu w życiu gospodarczym będzie w dalszym ciągu rosła. Weszliśmy na tę ścieżkę kilka lat temu i nie ma żadnych przesłanek, by sądzić, że ten proces utraci dotychczasową dynamikę.

Czy pana zdaniem z usług doradców podatkowych powinny korzystać nie tylko firmy i instytucje, ale także zwykli podatnicy? I w jakim stopniu byłoby to dla nich opłacalne?

Oczywiście, zresztą dzieje się tak coraz częściej. Wsparcie doradcy podatkowego jest potrzebne nie tylko przy wypełnianiu PIT-ów, ale także przy zawieraniu umów oraz – co jest coraz częściej dostrzegane przez obywateli – przy dysponowaniu majątkiem także na wypadek śmierci.

Doradca podatkowy to nie podmiot, którego wsparcie jest pożądane tylko przez firmy – to osoba, która może także zaplanować rozliczenia podatkowe i zapewnić ich bezpieczeństwo.

—rozmawiał
Krzysztof Gniewkowski